

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata vt
Sacramento, & vt sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-vnctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qualiter defunctis possimus nostris bonis operibus suffragari. §. 2

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

etoneque sufficienti, per Pontificem applicatis in Indulgentiarum concessione, tum in Sacramentorum ministrante, & Sacrificio nobis debitum peccatum remitteretur. Deinde omnes Sancti inter se communicant, vel vnius corporis membra: ergo habent omnem communicationem possibilem: ergo communicant in satisfactionibus, quippe hæc communicatio nullum habet inconueniens: sed potius maximè expedit, ut pote quæ mutuum amorem, & charitatem auget: ergo assensenda est. Tandem Sanctorum satisfactiones superabundantes in Ecclesiæ thesauro repositæ per Pontificem applicantur fidelibus in suorum peccatorum remissionem. Ergo eandem poterunt Sancti fidelibus applicare, tempore, quo præstabantur, & sub suo dominio erant: siquidem ob defectum huius applicationis ex benignitate Dei in thesauro Ecclesiæ repositæ fuerunt, nec petirent.

6. Argumenta verò opposita sententiæ nullius sunt momenti. Ad primum fateor, debitum pœnæ personale esse; ideoque tolli non posse, nisi per condignam debitoris satisfactionem, vel creditoris remissionem. At benignissimus Deus, sicuti contentus est satisfactione debitoris alias debita, contentus etiam est satisfactione aliena in fauorem debitoris oblata, in quo Dei benignitas, & misericordia elucet. At remissionem culpæ concedere ob aliena opera, nec diuinam bonitatem decebat, nec peccatori erat expediens. Cùm enim per propriam voluntatem se à Deo auerterit; expeditat non aliena, sed propria voluntate cõuertere. Testimonia verò Pauli ad Corinth. & ad Galat. de sententiâ Iudicij extremi loquuntur, in quo vniquique portabit, & soluet, prout in hac vita gessit. Quod diuinitus est à nostro instituto. Ad secundum respondeo, esse laetum dilectum de remissione pœnæ temporalis: esse peccatis relictæ, & de merito gratiæ, & gloriæ: hoc enim propriis operibus expediebat comparari, cùm sit intrinsecâ, & supernaturalis hominis renouatio: at remissio pœnæ, cùm à solo Deo creditori faciendâ sit, neque reddat hominem sanctiorem mirum non est, quòd alienis operibus, tamquam pretio, & solutione sufficienti comparetur. Ad tertium dico, est nullo textu Scripturæ, & Conciliorum manifestè probetur hæc Sanctorum communio in satisfactionibus: probatur tamen, communis fidelium consensu, sub communione Sanctorum contineri, ut pote possibilem, & fidelibus conuenientem, diuinæque bonitati, & misericordiæ conformem.

7. Superest tamen difficultas, an hæc applicatio efficax sit, & infallibiliter effectum habeat. Star enim optimè, Deum nunquam remittere pœnam pro peccatis debitam, nisi ipse peccator condignè in Purgatorio satisfaciatur, vel in hac vita sufficientem satisfactionem exhibeat, vel alius iustus propriam satisfactionem illi donet, sub hac tamen differentia, quòd satisfactionem vnius cuiusque pro se factam promittit acceptare semper: pro alio verò oblatam, quando sibi placitum fuerit. Quòsupposito, esto, vnius iustus suas alteri satisfactiones applicet, non inde inferatur, ei de facto applicari, quia non est certum, & infallibile à Deo acceptas haberi: cùm verò Deus illas acceptas habet, non gratis, & liberaliter pœnam remittit, sed ob condignam solutionem.

Quòd verò Deus se ita gerat, càmque legem statuerit in remissione pœnarum, & satisfactionum communicatione docuit. Medin. tract. 3. de satisfact. quest. 2. & 3. Cord. lib. 4. de indulgent. quest. 5. ad 8. Bonac. disp. 6. quest. 2. p. 1. in fin. inclin. Coninch. disp. 10. nu. 59. dub. 7. Et probari potest primò ex differentia que operatur in Scriptura sacra, inter propriam, & alienam satisfactionem: nam de propria satisfactione passim est facta promissio acceptationis, ut colligitur ex illo Tob. 12. Eleemosyna liberat à morte, & purgat peccata. Dan. 4. Peccata tua elemosynis redime. 2. Paral. 33. Manasses per penitentiam impetravit relaxationem à captiuitate. Et clariss. Paul. 1. Corinth. 1. dixit, non esse iudicandos, qui se ipsos iudicant, id est, puniendos non esse ob sua peccata, qui se in hac vita puniunt. Et 2. ad Corinth. 7. asserit, tristitiam secundum Deum operari salutem, & vindictam: quia vindicat peccata, quæ commisit. At de remissione pœnæ ob alienam satisfactionem, nulla ostenditur acceptationis promissio: ergo referenda est diuino beneplacito. Secundò, cùm nostras orationes pro aliis fundimus, non infallibiliter postulatam impetramus: quia nulla adest huius concessoris promissio. Ergo idem dicendum est de satisfactione pro alio oblata. Tertio, diuinus honor læsus per peccatum humilitatione propria, & vindicta in proprio corpore sumpta quodammodo reparatur, sed non sic aliena humilitatione, & vindicta: ergo mirum non est, quòd propria satisfactio infallibiliter acceptatur: secus verò aliena.

8. Cæterum, alienam satisfactionem, sicut & propriam, infallibiliter acceptari, testis docuit D. Th. 3. contra Gentes, c. 118. ubi: Sicut per se ipsum, ita & per alium, potest aliquis satisfacere Deo. Et paulò inferius: Affectio charitatis in eo, qui pro amico patitur, facit magis satisfactionem Deo acceptam, quam si ipse pateretur. Si autem oblatam pro amico satisfactionem repellere Deus potest, manifestum est, non esse Deo acceptam aquò, ac si ipse pateretur. Et Pius V. in Catechismo, vbi de penitentia n. 62. inquit: Qui diuina gratia præditi sunt, alterius nomine

possunt, quòd Deo debetur per solvere: quare fit, ut quodam patre alterius onera portare videatur. Et concludit: Nec verò de hoc cuiquam fidelium dubitandi locus relictus est, qui in Apostolorum Symbolo SS. Communionem profitemur. At non possunt Deo persolvere, si ipse Deus solutionem acceptare non tenetur: ergo ex sententiâ D. Thom. & Pij V. obligatus est Deus satisfactionem alienam, æque ac propriam, acceptare. Et ita late probat Suar. disp. 48. sect. 3. à n. 3. & nos breuiter diximus tract. de penit. pun. ult. de satisfact. §. 1. Ratio est: quia ex suppositione; quòd Sancti in satisfactionibus communicant, & vnius satisfactiones aliis proficiunt, ut omnes Catholici fatentur, immeritò, & absque fundamento asseritur, hæc communicationem non esse firmam & continuam; sed solum aliquando, & raro pro diuinæ voluntatis libero beneplacito: hæc enim restrictio nec charitatem fouet, sed diminuit; nec diuinam liberalitatem, & misericordiam commendat, sed coarctat; & nullum in Scriptura, neque in aliquo Concilio, aut Sancto, illius apparet vestigium, quòd amplius constabit ex oppositorum solutione. Ergo, &c.

9. Ad primum fateor, clariora esse in Scriptura testimonia pro acceptatione satisfactionis propriæ, quàm aliene, ideoque certius esse, satisfactionem propriam acceptari. At non desunt testimonia Scripturæ, quæ alienam satisfactionem acceptari indicent, ut est Pauli 1. ad Corinth. 2. Adiuuantibus vobis in oratione pro nobis, ut ex multis personis eius quæ in nobis est, donationis per multos gratia agatur pro nobis. Quæ verba, ut expendit Chrylost. non solum de impetratione donorum, sed de venia, & remissione intelligi debet. Ad idem est 2. ad Corinth. 2. Cui aliquid donastis, & ego. Nam & ego, quòd donasti, si quid donasti propter vos, &c. Et quamuis nullus esset Scripturæ locus ex quo id conuinci possit, sufficit communis fidelium consensus, satisfactiones vnius aliis prodesse, & cùm non possit probari non prodesse, infallibiliter affirmandum est infallibiliter prodesse. Præterquam quòd testimonia adducta de propria satisfactione, nisi infallibilem acceptationem non ostendunt, sed eo ipso, quò satisfactio ad remittenda peccata, & pœnas debitas consulitur, inferitur infallibiliter ad prædictum effectum prodesse: at sæpè Ecclesia consulit fideles, ut se inuicem in satisfactione peccatorum adiuent, restanturque alienas satisfactiones, ut proprias, prodesse. Ergo dicendum est, prodesse infallibiliter. Ad secundum neganda est consequentia ob discrimen impetrationis à satisfactione: impetratio enim non nititur operis dignitati, sed Dei liberalitati, & benignitati, & ab homine peccatore fieri potest: idè mirum non est, quòd effectum habeat infallibilem: sicuti neque habet oratio, quam quisque pro se offert. At satisfactio ab homine iusto, & Deo grato necessarid exhibetur: estque debiti condigna solutio: admitti ergo infallibiliter debet. Tertium argumentum solum probat, aptius propriam satisfactionem admitti, quàm alienam, sed eum vtraque admittatur ex diuina misericordia vtraque infallibiliter admittitur.

§. II.

Qualiter defunctis possimus nostris bonis operibus suffragari.

1. Fide certum est, defunctos nostris bonis operibus iuuari posse.
2. Debent tamen in Purgatorio existere: nam Beatis solum ad extrinsecum honorem prodesse possunt.
3. Damnatis nullo modo.
4. Neque animabus in Limbo existentibus.
5. Sed solum existentibus in Purgatorio.
6. Profunt prædictis nostra suffragia quoad satisfactionem.
7. Negant plures infallibiliter prodesse.
8. Verius est oppositum.
9. Fit satis opposita rationi.
10. Probat, nostris orationibus impetrari posse defunctis liberalem pœnæ remissionem.
11. Verius est oppositum.
12. Argumenta in contrarium dissoluntur.

Fide tenendum est, nostris bonis operibus defunctos iuuari posse. Etenim, cùm ipsi nobiscum communionem habeant, ut pote membra vnius corporis sub vno capite Christo existentia eorum onera portare poterimus, iuxta Ecclesiæ perpetuam traditionem, & præxim à Patribus, & Conciliis probatam, & manifestè declaratam. 2. Machab. 12. Sancta, & salubris cogitatio est pro defunctis orare, ut à peccatis soluantur. De qua re videri possunt Bellarm. lib. 1. de Purgat. cap. 1. Canisius in Catechismo, de Euchar. c. 7. & tit. de penit. cap. de Purgat. Suar. tom. 4. in 3. part. disp. 48. sect. 4. & seqq.

2. Defuncti autem, quibus nostra suffragia prodesse possunt, sunt, solum sunt, qui in Purgatorio existunt. Nam Beatis neque ad remissionem, neque ad impetrationem nostra suffragia possunt deferri, ut dixit Augul. *varis in locis, præcipue in Eucharid.*

Enchirid. cap. 109. & de cura pro mortuis agenda c. 1. & tract. 84. in Ioan. & serm. 34. de verbis Apost. & Innocent. in c. Cum Martha. §. ult. de celebrat. Missar. Non enim illis suffragari possumus ad remissionem, cum nihil emittendum habeant; neque etiam ad impetrationem, cum nihil boni ipsi impetrare possimus: possident enim Deum, bonorum omnium cumulum. Neque his obstat, quod in oblatione sacrificij postulemus, ut ipsis proficit ad honorem, & gloriam: quia non est intelligendum de honore, & gloria Sanctis intrinseca; sed de gloria, & honore à nobis exhibito, & qui in nobis est, & in nostram utilitatem cedit, tamen inde aliquod gaudium, & lætitiā Sancti concipiunt.

3. Deinde damnatis nullatenus prodesse possunt nostra suffragia, non solum, ut à pena liberentur, sed neque, ut in ea aliquam mitigationem, aut remissionem habeant. Tum, quia sunt in statu peccati, à quo nunquam recedent, ac proinde incapaces, & indigni, ut in pena pro peccatis debita leventur. Tum, quia, si nostris bonis operibus possemus aliquam penam leuare, cum hæc finitæ sint; tot multipliciter suffragia poterunt, ut tandem finirentur: quod est contra legem à Deo statutam de penarum æternitate, quam passim Scriptura edocet: ita ut in ea nec minima remissio fiat, iuxta illud Apocal. 10. *Fumus tormentorum ascendit in sæcula sæculorum, neque habet requiem die, ac nocte.* Idemque diuiti illi avaro, *Luc. 16* perenti ab Abraham minimum refrigerium suæ linguæ, illud concessum non est. Et certè si possibile esset nostris orationibus illis refrigerium aliquod penarum impetrare; possemus ad hunc finem nostras orationes pro damnatis fundere: quod est contra præceptum Ecclesiæ prohibentis pro his orare, ut constat ex Concil. Tribur. c. 31. & Bracar. relato in c. *Placuit. 23. q. 5. & ex cap. Non astimamus. cap. Cum graua. c. Pro obuentibus. & aliis 13. quæst. 3.* Neque his obstat August. in *Enchirid. c. 110.* dicens: *Quibus nostra suffragia profunt, ad hoc profunt, ut sit plenam remissio, aut certè tolerabilior fiat ipsa damnatio.* Non enim de damnatis ad Infernum loquitur; sed de damnatis ad Purgatorium, quibus nostra suffragia aliquando plenam remissionem obtinent, aliquando verò sola diminutionem. Eodemque modo intelligendus est Innocent. III. in cap. *Cum Martha de celeb. Miss.* inquirens, esse aliquos mediocriter bonos, quibus nostra suffragia profunt ad explicationem, aliquos mediocriter malos, quibus profunt ad propitiationem: cum enim in Purgatorio esse possint aliqui, qui minimo reatu penæ, & non culpæ, teneantur, his tanquam mediocriter bonis, nostra suffragia expiationes sunt. At, cum alij esse possint, qui ultra debitum penarum ingens, cum aliqua culpa veniali ex hac vita decesserint, ij, & mediocriter mali dici possunt, illisque propitiationes erunt nostra suffragia. Damnatis ergo, qui valde mali sunt, nunquam etiam in minimo nostra suffragia proderunt.

Cum hoc tamen fiat, quod potuerit Deus ex sua potentia absoluta in hac lege dispensare: quia id implicationem non inuoluit: an verò aliquando hæc dispensatio facta sit, incertum est. Probabilis apparet, & prouidentia, iustitiæque diuinæ conuenientia, ut nunquam facta fuerit. Nam historia illa referens, precibus S. Gregorij Trajanum liberatum esse ab Inferno, & Macarium pro damnatis orasse, commentitia est, ut bene notauit Bellarm. *lib. de Scriptorib. Ecclesiast. in Damas. Valen. disp. 11. q. 1. pun. 3. in fine.* Coninch. *disp. 11. dub. 8. in fin. Suar. disp. 48. sect. 4. n. 13.*

4. Præterea animabus in Limbo existentibus nullatenus suffragari possumus. Nam, vel decesserunt cum solo originali, & tunc non habent penam sensus, pro qua soluenda nostras possumus satisfactionem offerre. Penam autem damni, quæ in priuatione visionis Dei consistit, irremissibiliter pati debent. Si verò ultra originale peccato aliquo veniali tantum affectæ sint, quod vix est possibile, ratione peccati originalis, quo à gratia Dei sunt exclusi, redduntur incapaces cuiusvis remissionis, ac proinde reputandi sunt valde mali, quibus, ut dixit Innocent, suffragia non profunt.

5. Restat ergo, ut solum animabus in Purgatorio existentibus nostra profunt suffragia, ut designauit Trident. *sess. 25. decreto 1. ibi: Animas in Purgatorio detentas, fidelium suffragiis, potissimum verò Altaris sacrificio iuuari.* Omnes tamen iuantur, si pro omnibus indifferenter suffragia offerantur, quia omnes indigent, & capaces sunt, & donatio generalis est. Sed non æque omnibus profunt, ac si pro singulis oblata essent quia, cum habeant valorem limitatum, & finitum, quod plurius communicantur, eod. modo singulis competit, ut notauit Suar. *disp. 48. sect. 6. n. 8.* Coninch. *disp. 11. in fine.*

6. Superest dicendum, qualiter nostra suffragia prædictis animabus profint. Et quidem certum esse debet, prodesse quoad satisfactionem: nam cum ipse hæc satisfactio indigeant, nobisque in charitate vitæ sint, nobiscumque vnum corpus componant; expedit, ut quoad fieri possit, nostris bonis operibus iuuentur: si enim viuus, qui minus indiget, possumus nostras satisfactiones communicare, & virtute illarum penas, quas pro peccatis debent, exoluere: à fortiori hoc benefi-

cum animabus Purgatorij præstare poterimus, & ita est Ecclesiæ vniuersalis consensus.

7. Difficultas autem est, an infallibiliter profint iis, pro quibus offeruntur? Negat Med. Cordub. Layman. Bonac. Coninch. *præced. §. relati*: æqualiter enim de viuis, & defunctis loquuntur, quibus annumerari potest Caietan. *2. 1. Opus. tract. 16. quæst. 5.* Sotus in *4. dist. 19. qu. 2. art. 4. & l. 3. de natura & gratia. c. 6.* Canus *l. 12. de locis. c. 13. ad 9.* alij. Fundantur: quia sine promissione diuina nequeunt infallibilem effectum habere: aut nullo firmo testimonio ostendi potest hæc promissio. Quinimò satis indicatur, non adesse: siquidem Ecclesiæ orat Deum, ut prædictas satisfactiones acceptas habeat: quod frustra videretur factum, si ipse Deus obligatus esset.

8. Nihilominus longè verius existimus, nostras satisfactiones, infallibiliter applicari iis, pro quibus offeruntur. Sic Diuus Thom. in *dist. 45. qu. 2. art. 1. q. 2. Couar. c. Alma. 1. part. §. 4. n. 7.* Sotus sententiam mutans *dist. 21. quæst. 2. art. 3.* Nauar. *de Iubileo. notab. 18. & lib. de orat. & hor. Canon. capit. 20. n. 82.* Suar. aliis relatis *disp. 48. sect. 6. n. 4.* F enim lex diuine iustitiæ, & misericordiæ ita taxat remissa culpa penam in Purgatorio luendam, ut possit quis bonis operibus condignè, & ad æqualitatem in hac vita satisfacere, non solum pro debito proprio: sed etiam alieno, si in alieni satisfactionem ea opera exhibeat. At in satisfactionem proprii debiti infallibilem habent effectum: quod aliunde efficaciter colligi non potest, nisi quia ex lege diuina sic declarata per communem Ecclesiæ sensum in proprii debiti satisfactionem profunt. Cum ergo ex eadem lege Ecclesiæ sensu comprobata, nostra opera aliis fidelibus, tam viuis, quam defunctis, quibus in charitate sumus vni, profint; efficaciter, omnibus efficaciter, & infallibiliter prodesse. Deinde omnes Catholici fatentur, nostras satisfactiones in defunctorum fauorem oblatas defunctis prodesse. At, si Deus non teneretur illas acceptare, sapissimè nullius illis essent vtilitatis. Præterea satisfactiones superabundantes Sanctorum efficaciter Pontifex applicat, cum Indulgentias concedit: ergo etiam quilibet particularis proprias satisfactiones illis applicare efficaciter poterit, antequam in thesauro Ecclesiæ reponantur: nam pro tunc efficacius sub eius sunt dispositione, quam thesaurus sub dispositione Pontificis. Item ex hac infallibili acceptatione nullum inuenientis sequitur, sed potius ad illam aduertendam plurimæ congruentia: ad sunt: quippe fideles excitantur ad charitatis exercitium, scientes vtiliter in fauorem defunctorum laborare, defuncti subueniuntur in grauissima necessitate: Deus suam liberalitatem & misericordiam ostendit abque vlla rigorosæ iustitiæ diminutione, quandoquidem non gratis, sed solutione condigna penam pro peccatis debitam remittit.

9. Neque obstat ratio contraria: nam esto, diuina promissio de acceptanda satisfactione viuorum pro defunctis, aliquo scripto testimonio ostendi expressè non possit, colligitur tamen efficaciter ex communi sensu fidelium credentium, viuos cum defunctis communicationem possibilem habere, seque in necessitatibus succurere. Cui communicationi infallibilis non obstat, quod petamus à Deo, ut nostra suffragia accepta habeat: quia optimè id petere possumus, dum incerti sumus an omnem qualitatem habeant exquisitam, ut infallibiliter à Deo acceptentur. Adde esto nobis constaret, suffragia nostra satisfactoria esse, Deumque ipsum infallibiliter acceptaturum; adhuc possemus ipsum rogare, ut acceptet, non ob necessitatem, ut acceptentur; sed in recognitionem gratiæ, quæ adest in illorum acceptatione. Cum enim illa opera ex se soluere non possent penam pro peccatis debitam, sed necessitati indigerent libera Dei promissione, & acceptatione, petendo hanc acceptationem, ea gratia, & Dei liberalitas recognoscitur. Et forrè in hoc sensu intelligi debent illæ Ecclesiæ orationes, quibus à Deo postulat, ne animas Purgatorij absorbeat Tartarus, ne cadant in obcurum, &c. cum tamen certum sit, in Purgatorio existentibus à Tartaro absorberi non posse: recognoscitur enim hæc petitiō, id ex Dei liberalitate processisse, & simul pia voluntas, & affectus in animas Purgatorij ostenditur, ut bene notauit Suar. *disp. 48. sect. 8. n. 5.*

10. Rursus alio modo, quam solutione, & satisfactione exhibitæ, videntur animæ Purgatorij iuari posse, nempe, nostris orationibus, & petitionibus, non quatenus satisfactoriæ sunt, sed quatenus sunt impetratoriæ, ita ut in illarum impetratur remissio penæ nulla satisfactio exhibitæ, atque adde gratis, & liberaliter, non quidem semper, sed quando diuinæ prouidentia placitum fuerit: quod cõmune est omnibus orationibus, & petitionibus, præcipue quæ in fauorem aliorum sunt. Sic docuit Durand. in *4. dist. 41. aliis 45. q. 1. n. 6.* Caiet. *1. Opus. tract. 16. qu. 5.* Nauar. *de Iubilo. notab. 22. n. 15.* Bellarm. *l. 2. de Purgat. c. 16.* Agid. de Coninch. *disp. 11. dub. 7. conc. 4. n. 54.* & alij. Mouentur primò: quia in humanis plerumque rogatur Index potens condignam penam à reo exigere, ut gratia remissionem faciat: neque alienum est à iustitia vindictam, quam feruare tenetur, ut aliquando ob virgentem intercessionem aliquod penæ gratis remittat. Ergo respectu Dei efficacius ea inter-

cessio fieri potest, cum ipse supremus Dominus sit nemini subiectus. Secundo, Ecclesia excitat nos, ut nixi Christi, & Sactorum satisfactionibus postulemus à Deo, ut defunctis remissionem penarum concedat, ut collat ex illis orationibus ab Ecclesia institutis, *Fidelium Deus. Animabus famulorū*, &c. Neque satisfaciatis, si dicas, Ecclesiam excitare nos ad prædictam postulationem, quia ea postulatio satisfactoria est. Nam, si ob solam satisfactionem, quæ in ea oratione imbitur, vellet Ecclesia nos pro defunctis orare, efficaciter eam satisfactionem obtinere applicata satisfactione orationis, quæ unusquisque pro se ipso faceret, quæ fructu impetrationis non defraudaretur, sicuti defraudatur oratio pro defunctis. Ergo ad orandum pro defunctis nunquam Ecclesia apertè excitaret quod est absurdum. Tertio, communis est Ecclesie sensus, orationes publicas Ecclesie pro defunctis exhibitas, etiam à malo ministro, effectum habere. At neque ut habere effectum satisfactionis, cum Ecclesia secundum se non satisfaciatis: quatenus verò per iniquum ministrum operatur, minus satisfaciatis potest. Superest ergo, ut solam effectum impetrationis habeant, atque adeo obtineant penam debitam liberalem remissionem. Quarto, Beati pro animabus Purgatorij intercedunt, ut constat ex illa Ecclesie oratione: *Omnipotens sempiterna Deus qui vivorum dominaris*, &c. at eorum orationes satisfactorie non sunt: ergo solum sunt impetratorie: ergo impetrant penam remissionem. Quod si dicas, non impetrare immediatam remissionem, sed impetrare, ut viuentes satisfaciatis, vel Pontifex indulgentias applicet, quæ satisfactio, ne vel indulgentiarum concessione postea remissio obtineatur; oblat, quia eam satisfactionem, & applicationem petere debent: non remissionem, pro nobis potius debent rogare, ut ad satisfaciendum pro defunctis excitaremur, quam rogare, ut defunctis penam debitam remitterentur, cum id sit impossibile, scilicet viuentium satisfactio, vel indulgentiarum applicatione: & his positis infallibilis sit ea remissio. Verum, si secundò respondeas, Sanctos orando pro defunctis applicare simul aliquam satisfactioem superaddantem ex suis operibus in hac vita gestis, & in thesauro Ecclesie repositam, oblat: quia distributio thesauri Ecclesie soli Petro, eiusque successoribus concessa est: neque verisimile apparet, Christum Dominum eam potestatem alicui Sancto concessisse. Præterea ipsa Ecclesia eam remissionem expostulat: cum tamen illi datum non sit thesaurum Ecclesie dispensare. Quarto, hanc penarum remissionem petimus, tum per infinitam Dei misericordiam, tum per merita Christi Domini, quæ indicant, nos gratuitam remissionem postulare: nam facta condigna solutione penarum, remissio non est opus misericordie, sed iustitiæ: neque ad eam faciendum necessarium esset Christi merita ante oculos æterni Patris proponere. Quinto, quia communiter Doctores distinguunt quatuor genera suffragiorum, iuxta textum in *cap. Anima. 13. quest. 2. ubi: Anima defunctorum quatuor modis solvantur, aut oblationibus Sacerdotum, aut precibus Sanctorum, aut charorum elemosynis, aut ieiunio cognatorum: oblationes autem Sacerdotum effectum habent ex opere operato: ieiunio, & elemosynis effectus satisfactorius concedendus est; Sanctorum precibus impetratio. Si enim hunc effectum non haberent, ut quid ab aliis operibus satisfactoriis distinguuntur? Sexto, prædictis defunctis impetrant Sancti speciale gaudium, & consolationem in penis sustinendis: ergo etiam impetrare possunt illarum penarum liberalem diminutionem. Septimo, in concedenda hac impetratione liberalis remissionis nullum sequitur inconueniens: nam esto orationes Sanctorum feruentissimæ sint, non inde fit, Purgatorium euacuari, sicuti neque omnes peccatores eorum: quatenus non habeant effectum infallibilem, sed solum quantum Deo visum fuerit, Deus concessione effectum legibus diuinæ iustitiæ simul cum misericordia temperat. Et licet extra hanc vitam non videatur esse locus gratiæ, sed rigide vindicatur iustitiæ, hoc intelligendum est, quatenus nullus iam pro se satisfaciatis, aut impetrare aliquam remissionem potest: sed verò per amicos.*

11. Nihilominus: et si prædicta sententia sit satis probabilis, probabilior existimo, negantem concedi animabus Purgatorij aliquam penam debitam liberalem remissionem; sed remissionem penarum non aliter fieri, quam solutione condigna exhibita. Sic docuit Suarez. *lib. 48. sect. 5. à n. 5. Ducor: quia diuinam providentiam maxime decet modum remittendi penas pro peccatis debitas firmum, & stabilem esse: si ob intercessionem Sanctorum non semper; sed aliquando fit remissio harum penarum nulla solutione facta non est firmus, & stabilis modus de illarum remissione, quandoquidem pro beneplacito diuinæ voluntatis variatur. Et confirmo. Vel Deus statuit, nunquam hanc remissionem concedere, nisi condigna solutione exhibita per satisfactioem rei, vel satisfactioem aliorum, vel statuit aliquando gratis concedere hanc remissionem ob Sanctorum intercessionem. Si hoc secundum dicas, uti opposita sententia affirmat, concedere necessario debes, tibi impetrare posse hanc gratuitam remissionem pro penis debitis: siquidem oratio pro te facta efficacior de se est ad impetrandum, quam ad impetrandum pro alio. Deinde debes concedere non solum ob Sanctorum intercessionem: sed etiam*

ob peccatorum, & iniquorum orationes concedi aliquando hanc penarum remissionem: nam, cum sit gratuita, & non fundata in condignitate operis, sed in Dei liberalitate, & misericordia, nullum est inconueniens, quod ob intercessionem peccatorum fiat. Ne igitur hæc admittamus, asserendum est, nunquam Deum remittere penas pro peccatis debitas, nisi posita earum condigna solutione per satisfactioem, vel satisfactioem, præcipue cum in hac remissione respiciatur, tum vindicatur iustitiæ, exigendo solutionem condignam, tum misericordia, acceptando solutionem, quam seculo suo verbo acceptare non tenebatur.

11. Argumenta verò opposita sententiæ non adstant. Ad primum respondeo, petitionem gratuitæ remissionis obitare legi à Deo statuta, in qua cum nobis non consistit, de reuocandis aliquoties dispensare, temere fieri. Ad secundum, & tertium dico, Ecclesiam, & Sanctos remissionem penarum petere secundum leges diuinæ iustitiæ. Si autem secundum leges diuinæ iustitiæ nulla est facienda remissio, nisi solutione facta, tacite eam solutionem expostulant. Directè autem remissionem petunt, & non solutionem: tum, ut intelligatur, eam orationem in defunctorum fauorem integrè fieri: tum præcipue, quia ea remissio multis modis fieri potest, nempe satisfactioem breuiori, licet intensiori; satisfactioem viuorum, sacrificio, indulgentiarum applicatione, ideoque expediebat, ne Sancti, & Ecclesia modum solutionis directè pererent; sed diuinæ providentiæ remitterent eligendum, ut ad quem maluerit, excitaret; ipsi verò contenti essent remissionis postulatione. Quæ ratione sæpe pro aliis viuentibus oramus, ut Deus eorum peccata remittat; tamen si modus remissionis Deo reseruat fit, & necessario præstantur secundum legem diuinæ iustitiæ, & misericordiam statutam. Præterea, cum sub opinione positum sit, an exhibita satisfactio condigna teneatur Deus penas defunctorum, in quorum fauorem facta est, remittere; optimè Ecclesia directè hanc remissionem postulare potest. Modus autem, quo Beati remissionem petunt, nobis ignotus est. Ad quartum: Optimè possumus per diuinam misericordiam petere hanc remissionem; non, quia nulla condigna solutione faciendæ sit; sed, quia est opus diuinæ misericordie, ut ea solutio fiat, & acceptetur: & ob eandem causam petimus fieri per merita Christi, & Sanctorum: quia ob illorum merita competens solutio impetranda est. Quintum argumentum refert modos, quibus animæ solvantur: refert autem orationem distinctè ab aliis, non, quia orationi sola impetratio gratuitæ remissionis concedenda sit; sed, quia sub oratione omnia opera religionis comprehenduntur, sicuti sub elemosyna omnia opera misericordie, & sub ieiunio omnes corporis afflictiones, & castigaciones. Ad sextum concedo, gaudium, & consolationem obtineri à Sanctis posse: quia non est materia iustitiæ, sed liberalitatis. Secus est de remissione penarum: quæ per iustitiam vindicatur taxata est, quamque non expedit remitti, nisi iustitiæ vindicatur: fiat satisfactio. Ad septimum constat ex probatione nostræ sententiæ: ubi inconuenientia opposita sententiæ intulimus.

§. III.

Quæ conditiones requirantur ex parte eius, cui suffragium applicatur, ut illi proficit.

1. Debet suffragio indigere.
2. Debet esse in gratia, ut suffragium satisfactoris illi applicetur: scilicet suffragium impetrationis.
3. Remissum peccatum debet esse, pro quo suffragium satisfactoris offertur.
4. Catechumeno applicare nostras satisfactioes possumus.
5. Tametsi potens sit ad satisfaciendum, possumus pro illo satisfaciatis.
6. Neque indiget speciali, & expressa acceptatione, sed sufficit virtualis, ut ei proficit aliena satisfactio.
7. Prædesti nostra satisfactio animabus Purgatorij: esto, aut viuentem, non habuissent specialem in defunctos deuotionem.

1. Prima conditio est, ut suffragio indigeat: hæc enim ratione Beatis nostra suffragia non profunt: quia illis non indigent, neque ad penarum remissionem, neque ad alicuius boni impetrationem. Præter beatos autem nullus est alius, cui hæc conditio absolute deficiat: nam, quantumcumque iustus sit, augeri in iustitia potest, ac proinde suffragiis nostris per modum impetrationis, & meriti de congruo, inuari, tum ad augendam iustitiam, tum ad alia bona impetranda. Suffragio verò satisfactoris plures sancti non indigent, utpote quibus omnis pena simul cum culpa remissa est. His ergo applicata nostra satisfactio effectum non habet: ne autem omnino pereat, thesauro Ecclesie reponitur. Affirmare autem, manere in acceptatione diuina, ut illi applicetur, si forte indigeant, est proflus sine fundamento, & contra debitorum ordinem. Non enim decet parare penam remissionem,

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars I. V.

R. ans

